XXXVII. évfolyam. Ára 10 fillér. Celldömölk, 1941. április 20. 16. szám.

Kemenesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKOREVE NÁNDOR
Póstatakarékpénztári csekkszámla 44868.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

DR. HORVÁTH KÁROLY

1933 június hó 25-én lapunk hasábjain örömmel közöltük, hogy a kiscelli híres búcsújáróhely közszeretetben és tiszteletben álló plébánosa, Horváth Károly dr. a Mindenható kegyelméből bemutathatta az apátsági templomban lelkészi szolgálatának 25 éves évfordulója alkalmából az Úrnak ezüstmiséjét. — Most a Feltámadás szent ünnepén, éppen lelkészi szolgálata közben, rosszullét fogta el. Beszállították a rendházba, ahol az orvosok azonnal segítségére siettek, de a fellépett súlyos betegség következtében másnap át kellett szállítani a celldömölki kórházba, ahol a leggondosabb ápolás sem menthette meg nemes és munkában gazdag életét. Szerdán délben, anélkül, hogy eszméletre tért volna, visszaadta lelkét Urának Teremtőjének.

Dr. Horváth Károlyt 1922-ben rendelte ki a főapát a dömölki apátság plébániájának vezetésére. Az ő nevéhez és munkásságához fűződik a celldömölki plébánia hiveinek a gyászos emlékű kommun után való megszervezése és a hitben való megerősítése. Horváth Károly dr. kedves és megnyerő egyénisége már az első napokban éreztette áldásos hatását hivei körében. Sem időt, [illegible] és ezen kapcsolatait hiveivel az utolsó pillanatig megtartotta.

[illegible] gyar katolikus lelkésze, oktatója és tanítója volt hiveinek. Mindenütt ott volt, mindent látott és hallott. Bölcs tanácsaival és vigasztaló szavaival éjjel-nappal rendelkezésére állt a hozzá fordulóknak, szegényeknek és bajbajutottaknak. A bennünket ért mély gyász és fájdalom miatt nem tudjuk eléggé jellemezni Horváth Károly dr. nemes és érdemekben dús életének munkásságát, de igyekszünk, hogy az elhunyt lelkivezér egyházi, társadalmi és szociális munkásságát erőnkhöz mérten méltassuk.

A celldömölki plébánia vezetése mindenkor súlyos és nehéz feladatot rótt annak vezetőjére. De különösen nehéz volt az elhunyt helyzete, mert a legnehezebb történelmi időkben, az ország és az egyház, rendelte ki a főapát a nagymúltu celldömölki plébánia vezetésére.

Dr. Horváth Károly nemcsak az egyházi életben volt jelentős tényező, hanem a társadalmi életben is nagy munkássága közepette kivette a részét. Az egész nagyközség és vidék szerette és tisztelte, figyelmes és előzékeny volt mindenki iránt, méltán elmondhatni róla, hogy olyan közéletü férfiú volt, aki ezt meg is illette. Dr. Horváth Károly hosszú plébánosi működésének egyik jelentős eredménye volt a felekezeti béke megteremtése, amelynek az ő fenkölt és nemes lelke nagyon örült. Nagyközségünk élén mint képviselőtestületi tag, a vármegyei [illegible] vényhatóság tagja fejtett ki eredménydús működést. Mindenütt ott volt, hallatta szavát, harcolt a szebb, a jobb magyar jövendőért.

A celldömölki plébánia területén megalapította az Oltáregyletet, amelynek igazgatója volt, ugyancsak ő hozta létre a hencés Oblátusok egyesületét, a Hunyady László kiscserkészcsapatot, a Dolgozó Leányok helyi csoportját, a háztartási alkalmazottak Jézus Szíve szövetségét, az iskolásgyermekek Szívgárdista egyesületét. Ezen egyesületeknek nemcsak szervezője, létrehozója, hanem lelkes és buzgó fenntartója is volt. Ezenkívül a Leányok Máriakongregációjának és a Katolikus Legényegyletnek volt buzgó elnöke, irányító munkássága fejlesztette eredménydúsan a két szépmultu egyesület eredményes fejlődését. De nem lehetne felsorolni mindazokat az országos és egyházmegyei tevékenységeket, amelyeket a megboldogult esperes-plébános fejtett ki, mert ezek is igazolják az ő nagyerejű és ütő egyházi mun[illegible]. Az ő működési idejére esik a dömölki apátság fennállásának 800-ik esztendejében a jubileumi ünnepségek megrendezése, amely országos jelentőségű volt. Ugyancsak ő rendezte meg a Szent Imre és Szent István jubileumi ünnepségeket is, amelynek hatalmas programját ő dolgozta ki. Kormányzó Úr Őfőméltósága egyházi és társadalmi munkásságáért kormányfőtanácsosi címmel tüntette ki amely kinevezés nemcsak községünkben, hanem az egész járásban is nagy örömet keltett.

Ezen magas kitüntetés nem változtatott semmit nemes egy[illegible] ama szerény és szeretetreméltó [illegible]ségek, mint amilyennek megkezdte celldömölki plébánosi működését.

Dr. Horváth Károly György Sopronban született 1884 december 22 én. A bencés rendbe 1901 augusztus 6-án öltözött be, Pannonhalmán iskolatársa volt Serédi Jusztinián biboros herceg-primásnak. Theologiai [illegible]

nulmányait a bécsi Pázmáneumban végezte, ahol iskolatársa volt Grősz József megyéspüspöknek. Ünnepélyes fogadalmat tett 1901 augusztus 6-án és theologiai oklevelének megszerzése után pappá szentelték 1908 június 29-én. Még ugyanebben az esztendőben Esztergárra helyezték hitelemzőnek, az 1909—10. tanévben Sopronba került hitszónoknak. 1910—1916 között Pannonhalmán rendi hivatalt tölt be, 1916—1922 között pedig Hajdu Tibor és Bárdoss Remig főapátok mellett működött, titkári minőségben. 1922-ben került plébánosként Celldömölkre, ahol 1930-ban a rendház perjele lett. 1937-ben pedig Grősz József megyéspüspök kinevezte a kemenesaljai espereskerület esperes tanfelügyelőjévé.

A legszebb korban, amikor még kitervezett munkásságát megvalósíthatta volna egyháza érdekében, ragadta el tőlünk orozva a halál, azt az egyházi férfiút és azt a szerető felebarátot, aki mindenkit szeretett és becsült. Szomorúságunk és fájdalmunk nagy, mert felejteni nem tudjuk őt, de emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni. Oly kegyelettel, mint amily szeretettel viseltetett iránt unk érdemdús hosszú munkássága alatt.

***

A csütörtöki és pénteki nap úgyszólván vallás és társadalmi különbség nélkül szomorú gyászünnepe volt Celldömölknek és az egész kemenesaljai esperesi kerületnek. Csütörtökön a hívők százai álltak imádságos ajakkal körül Horváth Károly dr. ravatalát, hogy mégegyszer lássák s búcsút vegyenek attól a férfiútól, aki életében mindig lelkiatyjuk, igazi jópásztoruk volt. Pénteken kora délelőtt az apátsági templom volt a zarándoklat szinhelye, ahol az esperes-plébános koporsóját a főoltár előtt ravatalozták fel s borították be a koszorúk és csokrok nagy tömegeivel. Délelőtt 9 órakor az elhunyt lelkiüdvéért Gácser József pannonhalmi főkormányzó, egykori celldömölki plébános mondott gyászmisét, amelyen az egyházi vegyeskar Uhlár Gyula igazgató-tanító, karnagy vezetésével latin gyászdalokat énekelt.

A temetés délután 3 órakor megelőzően zsúfolásig megtöltött az ezrekre menő gyászoló tömeg, melynek soraiban képviselve voltak az összes dunántúli bencés rendházak, valamint a kemenesaljai és jánosházai esperesi kerületek összes plébániái, tanfelügyeletei és egyházközségei. — A pannonhalmi főapátot Gácser József rendi főkormányzó, a sopron-városi plébániát Papp Kálmán prelátus, felsőházi tag, a budapesti rendházat Kühár Flóris dr., a pápaiat Bató Lucián, a győrit Bánhegyi Jób, a soproniat Sziklay Jenő házfőnökök képviselték s népes csoportot alkottak az esztergomi, köszegi, pápai, komáromi és zalaapáti rendházak papi küldöttségei is. Ugyancsak ott láttuk Szombathelyről Szent-Martony Géza kir. tanfelügyelőt, a helybeli presbiteriumok élén Molitorisz János ev. esperest és Nádasdy Lajos ref. lelkészt, azonkívül a főispán valamint a politikai járás képviseletében Hetthéssy Jenő dr. főszolgabírót, nem különben az összes helybeli hivatalok és testületek vezetőit, tisztviselőit és az intelligencia minden számottevő tagját.

A gyászszertartást az elhunyt esperes-plébános egykori osztálytársa, Grősz József megyéspüspök végezte, aki Kiss Lajos dr. kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő és Galambos Pál püspöki titkár kíséretében autón érkezett meg. A beszentelés és a püspök imája után az egyházi vegyeskar, melynek az elhunyt esperes-plébános elnöke volt, Uhlár Gyula igazgató-tanító, karnagy ez alkalomra írt, könnyekig megható búcsúdalát adta elő, majd megindult a szinte végeláthatatlan gyászmenet, első az iskolák tanulói, utána a közel 50 koszorút és csokrot vivő leventék, majd a Legényegylet, Katolikus Kör, Ipartestület, kereskedők, vasutasság, csendőrség, Jézus Szive szövetség, Dolgozó Leányok, Máriakongregáció, Oblináták, Oblátusok, Olláregylet, külön csoportokban a község képviselőtestülete, az adóhivatal, a nagyközség és a többi hivatalok tisztviselői, végül a nagyszámú tanítóság és papság impozáns tömege.

A temetőben Grősz József megyéspüspök imája után Halász Gyula állomásfőnök, világi elnök a helybeli róm. kat. egyházközség, majd Rácz Béla kemenesmagasi igazgató-tanító, elnök a tanítóság nevében mondott könnyekig megható búcsúbeszédet az elhunyt esperes-plébánoshoz. Halász Gyula beszéde így szólt:

A Mindenható kifürkészhetetlen akarata elszólította közülünk Dr. Horváth Károly esperes plébánost egyházközségünk élőről. Elszólította virulo egészségben, férfi kora erejében, telve munkakedvvel, akotni vágyással. Elszólította akkor, amikor húsvét napján, a feltámadás ünnepén hívei között a templomban hiveivel és hiveiért imádkozott a Mindenség Urához. És mi, akik most lelkünk legmélyéig megrendülve, árva és gyászolva álljuk körül drága halottunk kihűlt tetemét, hiába keresünk magyarázatot a Gondviselés rendelkezésére. Véges elméink hiába kutatja, nem tud behatolni a lét és nemlét misztériumába, hele kell hát nyugodnunk a Mindenható megmásíthatatlan akaratába, amikor magához vette, hogy a túlvilági életben jutalmazza jóságos lelkének és szerető szívének minden ajándékáért, amelyben olyan bőségesen részesített bennünket.

Ki volt nekünk Dr. Horváth Károly? Mit mondjak én erről! Hiszen nyitott könyv volt az Ő szép élete és maradandók az alkotásai. Közel két évtizedes eredményekben gazdag munkássága mindnyájunk előtt ismeretes, amikor annyi szeretettel, kitartással és lelkesedéssel, fáradhatatlanul munkálkodott értettünk. Jóságos és aranyos szívének minden dobbanása hiveinek szólt, atyai gondoskodásában egyformán részesült ennek az egyházközségnek minden rendű és rangú tagja. Kéretlenül és hivatlanul ott volt mindenhol, ahol segíteni, vigasztalni kellett és megnyugvás, enyhülés járt az Ő jóságos szavai nyomában.

Látom a templomban vallási szertartásainkat végezve az átszellemült áhítatnak olyan fokán, amelyre csak az igazán kiválasztottak képesek, látom a szószéken az evangéliumot hirdetve, magasan szárnyaló ékesszólásával meggyőző ellenállhatatlan erővel vezetve hallgatóit az Isten felé. Látom az iskolában az ifjúságot — a jövő reménységeit — a vallás törvényeire, a keresztény erkölcsre és a hazaszeretetre tanítva, amikor nemzedékeket nevelt abban a szellemben, amely az Ő kedves egyéniségének legszebb jellemvonása volt. És látom az egyházközségben, amelynek minden gondját baját vállalta, minden ügyét szívén viselte, az egyesületekben, amelyeket Ő hivott életre, fejlesztett naggyá és virágzókká. A közéletben, a társaságban, mindenhol és mindenkor hiveiért dolgozva, lelkének finomságával, ragyogó képességeivel, tudásával, kedves egyéniségével, mindig megnyugtató derűs és jóságos mosolyával és nemcsak itt, hanem ahol csak megfordult híveket, tisztelőket és barátokat szerzett, akik rajongásig szerették.

Korai váratlan elmulása nagy vesztesége az Egyháznak, a Szent Benedek rendnek és a Hazának, de legnagyobb veszteség reánk, hiveire, akiket árván hagyott. Csak az Isten akaratában való megnyugvás és az a tudat nyujthat vigasztalást, hogy a Mindenható az Ő kiválasztottját vette maga mellé.

Dr. Horváth Károly! szeretett plébánosunk, kedves jó barátunk! könnyezve mondunk utolsó istenhozzádot. Emlékedet szívünkbe zárva őrizzük, szellemed közöttünk s alkotásaidban velünk marad! Isten Veled!

[illegible] püspök imája és a két könnyekig megható beszéd után az első áldozásra előkészített iskolás fiúk és leányok virágcsokraikat szórták az elhunyt esperes plébánosuk koporsójára, majd rövidesen a frissen betemetett sírhanton is a koszorúk és virágcsokrok nagy tömegeit helyezték el a megboldogult tisztelői és jóbarátai.

R. I. P.

Celldömölk

Ujtelepén 2 szobás, kertes, adómentes, szepfekvésű, új

családiház

eladó. Cím a kiadóba.

Megvételre keresek

használt irógépasztalt, iratszekrényt és né. hány darab széket.
Cím: a kiadóhivatalban.

Rövidesen újból Csáktornyáig megy a vonat

A délvidéki országgyarapodás minden magyar embernek örömünnepe és külön öröme a celldömölki vasutasságnak is, mert huszonhárom évi elszakítás után ismét visszakerült hozzánk Zala vármegye déli része a Muraközzel s így rövidesen újból utazhatnak Csáktornyára, ahol az állomás közelében levő kis park Zrinyi szobrának márványtalpazatán aranybetűk hirdetik a nagy költő és hadvezér jelszavát, hogy: Ne bántsd a magyart! Rövid pár nap multva ismét szabadon átutazhatnak Alsólendván, ahol a község feletti domboltetőn levő kápolna oltára alatt pihente örök álmát Hadik András gróf generális, aki innen-onnan 200 évvel ezelőtt Berlin megsarcolása után 50 pár egykézre való selyem kesztyűvel kedveskedett királynőjének, Mária Teréziának.

Huszonhárom évvel ezelőtt láttam utoljára Zrinyi Miklós csáktornyai szobrát, azóta nem tudom mi történt vele. Valószínű a szobor megmaradt épségben, mert Zrinyit a horvátok is sajátjuknak tartják, ellenben sokkal szomorúbb sors várt Alsólendván Hadik András földi maradványaira, mert pár évvel ezelőtt a szerbek egy sötét éjszaka kilopták a kápolna oltára alatti üvegkoporsóból és ismeretlen helyen földelték el. Ugyanis a környékbeli magyarság állandóan nagy tömegben zarándokolt a kis kápolnához, aminek az lett a vége, hogy a szerbek a régóta halott generális porhüvelyeinek is »irredentista« erőt tulajdonítottak s ezért aztán jobbnak látták a koporsóját szentségtörő kezekkel titkon elfopni és ismeretlen helyen elásni.

Hiába való volt azonban minden gaz törekvés, Zrinyi szobrán a felirat: Ne bántsd a magyart! — érvényt szerzett magának. Még néhány nap és utána ismét felhangzik a celldömölki vasutállomás portásának [illegible] egészség — Csáktornya fele [illegible] vasutasaink szerdától kezdve már Csáktornyán vannak, ahova a Murán Szerdahelynél átvezető nagyhídnak a visszavonuló szerbek részéről történt felrobbantása miatt csónakon szállította át a honvédség őket. A Rédics és Alsólendva között 23 évvel ezelőtt felszedett pályatest töltését és sineit javaszt már helyre is állították embereink, így a forgalom előreláthatólag 5—6 nap multva megindul — mindenmagyar ember igaz örömére!

V. S.

Nélkülünk nem — csak velünk lehet Európát fenntartani!

Napóleon Európa térképét karddal rajzolta meg, azért hatalmának letűnésével a karddal rajzolt határok is eltűntek, széttépte az idő.

Oroszország [illegible] San-Stefanóban, Konstantinápoly kapuja előtt lesulytott békefeltételeket diktált Törökországnak. Három hónap mulva összeült a berlini kongresszus, amely 4 hét alatt megalkotta a békeszerződés revizióját. A fö'dresulytott Törökországot megmentette az, hogy Anglia érdekei összeütköztek az orosz érdekekkel.

Magyarország san-stefanói békéjének megszületése hosszabb időt igényelt. Az orosz-török hadjárat félévig tartott, a mi küzdelmünk majdnem öt éves volt. A san-stefanói béke reviziója fél év alatt létrejött. A neuilly-i béke reviziójának elkerülhetetlensége már a béke diktálásának időpontja előtt köztudattá vált a győztesek előtt, de az akkori beteg Európának nem volt elég ereje a konzekvenciák levonására. A török orosz hadjáratban — tisztára ugy, ahogy a mi tragédiánban történt — az apró ellenségek, szerbek, bolgárok, a főellenség döntő győzelme, a plevnai csata után csaptak le, ragadozóként a földretiport áldozatra.

A Balkán háború idején Szerbia, Görögország, Bulgaria osztozkodtak a volt Török Birodalom Európai birtokán, később lett belőle görög bulgár háború, összevesztek és ketten elverték a harmadikat és a jóhiszemű bulgárt kisemmizték az együtt gyüjtött vagyonból. Ugyanekkor lesbe állt Románia és rácsapott a megvert Bulgáriára, elvette tőle Dobrudzsa egy részét. Hol vannak már ezek a határok?

A világháború után erőszakos békéket követő időben főleg Franciaország a titkos szerződéseket garmadaszámra kötötte a balkáni kis államokkal. Ezeket nem tudta lerázni magáról, vállalnia kellett a következményeket, ami ebből származott. Nyilt dolog volt a békéket diktálók előtt is, hogy ez a béke nem lehet tartós. Minden nyilteszű politikus előtt tisztán látott volt, hogy Középeurópa és a Balkán addig nem állhat talpra mig az ezeréves Magyarország nem élled új életre. Lengyelország, a póktestű csehország, a fölpuffadt Románia, a komplomerátum más országokból, népekből összetakolt Szerbia, a Balkán s középeurópa felé tendáló nagyhatalmak kereskedelmi és gazdasági érverése addig nem válhatik egészségessé, amíg Magyarország ujra vissza nem kapja az ő helyet, [illegible] a geologia szabott meg számára.

Középeurópának és a Balkánnak ugy stratégiai, mint gazdasági értelemben véve Magyarország a kulcsa, itt futnak össze azok a vasuti hálózatok, országutak, viziutak, amelyek ezt a vérkeringést táplálják. Ezt az idegrendszert, ezt a vérkeringési hálózatot elvágni nem lehet, csak időlegesen leszoritani: Danzig és Fiume között csak Budapesten keresztül lehet kapcsolatot találni. Pozsonyt, Kassát, Nagyváradot csak Budapesten keresztül lehet táplálni, nem pedig Prágából és Bukarestből.

A Kárpátok nem hiába voltak határt Románia és Magyarország között, ezek a kemény hegyek nem [illegible], amelyeket ellehet tologatni. A Száva és Duna nem véletlenül folyik Szerbia és Magyarország között, a Duna nem azért tart Po[illegible] Budapestnek, hogy a vele semmiféle geográfiai kapcsolatot föntartani nem tudó Prága elnyomása alatt nyögjön. A Maros nem Bukarest felé, a Vág, a Garam, az Ipoly nem Prága felé folyik, medrüket vissza felé nem fordíthatja a [illegible]sabb kéz sem.

Magyarország azért tudta össze fogni a határain belül lakó nemzetiségeket, mer ideális geográfiai egység volt. Most a tótok azt mondják, hogy míg kezét csókolommal köszöntötték a tanító urat, az asztalon akadt elegendő jó kenyér, de amint elmult ez a kos öntés, koplalás a sorsuk: ebben van a tótok tragédiája.

Wilson fogalmazta meg klasszikus szépséggel az ő pontjait, de annak Európa nem látta hasznát, pedig ő megvolt győződve, hogy megmenti vele Európát. Azóta már tudjuk, hogy ez a Wilson ur nem is volt epe'mejü. És mégis ez az ember diktálta Európa békéjét a háttérben. Wilson Európát soha sem látta, nem is ismerte, Európa történelméről, népeiről fogalma sem volt, annál kevésbé ismerte egyes országok határait, népi összetételét. Hazánkat úgy ismertették meg vele, hogy itt emberevők laknak, megeszik az itt lakó nemzetiségeket Fogalma sem volt az ezeréves Magyarországról, fogalma sem volt arról, hogy az ezeréves egységes Magyarorszag itt kultúrát teremtett, hogy itt békés hazát találtak a tótok, rutének, románok, szerbek, vendek, svábok s ezek mindig magyaroknak mondották magukat, ha valaki kikérdezte őket.

1920 februárban még teljes rideg séggel adták át nekünk a béke tervezetet, mely azon a gondolaton épült fel, hogy Magyarországot be kell keríteni, börtönbe kell zárni, fegyveres őrökkel kell körülvenni, majusban már maga az entente (angol-francia) is elismeri az igazságtalanságokat, amelynek javítására, határ rendező bizottságot küld ki. Ezzel nyitott ajtót hagyott, az akkor véglegesnek jelzett határok meg változtatására. Minden józaneszű ember tudta, hogy a középkorba való visszaesésünk csak ideig óráig tarthat, a lánc amit reánk raktak rozsdaette, szakadozó, a börtönajtót, amelyet akkor csuktak reánk, mindenfelől kifeszegette a kenyszer. A magyar [illegible] ember nem törődhetik bele soha. Ebben az országban addig nem nyughatik meg senki, míg az ezeréves haza integritása helyre nem állott. Kulissza határokat állítottak elénk, akik részesültek maguk is féltek a kapott földtől, hiszen oláhok, szerbek erődöket építettek a kulissza határokra, de azokat elsöpörte a magyar zivatar. Az alföld fia csodás ösztöne ki tudja számítani, ki tudja lesni a természet titkolódzását, órákkal előbb, mikor esőfelhőnek még nyoma sincsen megmondja, hogy a tikkadtságot felváltja a termékeny eső. Ilyenek vagyunk mi trianoni magyarok, megérezzük, hogy a vihar mikor közeledik, mikor kell kiállni a gátra. Ilyenek voltunk mindig, ezért van meg Magyarország és azért lesz meg az mindörökké.

Az ezeréves Magyarország földje a Kelet és Nyugat, a Balkán és Közép Európát elválasztja és egyuttal összeköti. Már a honfoglalás idejére esik a german—szláv mérkőzés kezdete. Szvatopluk egy hatalmas szláv birodalom megalkotásán fáradozott. A vetélkedés tárgya a Kárpátok koszorúzta medence volt. De sem a german, sem a szláv nem vethette meg [illegible] adott földön. Árpád népének szerzeményet még is tudta tartani. Tatarok, törökök, Ázsiának egykori hatalmas népei is csak ideiglenesen tudták uraimukat ezen a földön föntartani, minden hóditás csupán muló ideig tarthatott. Tartó[illegible] minden népet egybekapcsoló hatalmat csak a magyarság tudott itt g akorolni ezer éven keresztül. Szent István birodalma megtestesítője volt Magyarország földrajzi egységének, amely az országterületet széttagoltságának félelmetes erővel ellenáll. Hogy ezt a területet széttagolni nem lehetett és hogy a páratlanul egységes terület éppen ellenkezőleg magához vonz egyéb földdarabokat — annak élénk bizonyítéka a történelem.

A földrajzi egység felsőbbsége, a magyar faj államalkotó képessége jelentkezett azokban az alakulatokban, amelyek Szent László, Könyves Kálmán, Nagy Lajos és Mátyás királyok korában keletkeztek. Szent László elfoglalta Horvatországot, amely ettől fogva állandóan a magyar Szent Korona birtokához tartozott. Igy kellett lennie, mert ezt diktálták a politikai földrajz minden emberi erőnél hatalmasabb törvényei. A Dráva és a Száva beilleszkedett a felsőbbrendű Duna és Tisza folyamrendszerébe. Kálmán király meghódította Dalmáciát: ez is törvényszerű szükségesség volt, mert hiszen a magyar tömbben jelentkező erő utat követelt a tengerhez. Ezen természetes terjeszkedés közben a hatalmas ország el tudta kerülni, hogy a görög császárság főhatósága alá kerüljön. Ellenkezően: a XII. század első felében az akkor Rámának nevezett Bosznia és Szerborság melléktartományokként a magyar Szent Korona országaihoz csatlakoznak. A XIII. század vége felé ezek a melléktartományok gyarapodnak is. Az országot Horvátország, Dalmácia, Ráma (ma Bosznia), Kolmia (ma Herczegovina), Szerborság, Galicia, Bolgárország és a Bánságok egész sora veszi körül. Nagy Lajos emelte tetőpontjára a magyar hatalmat. Hűbéres tartományai lettek az országnak Moldva, Oláhország, Halics, Lodoméria, Lengyelországgal pedig Perszonál unió kötötte össze Magyarországot. Matyás király a legszebb kifejezője volt annak, hogy az egységes és oszthatatlan Magyarország a köréje fonódó országok sulypontja. Ennek logikus következményeként idetartozott Ausz[illegible] ország, Bosznia, a Macsói bánság, a Drina és Olt közé eső Szörényi bánság. Ezek a példák mind annak bizonyítói, hogy Magyarország nem hogy felosztható volna, hanem inkább földrajzi egységének ereje ide vonzza a hegy és vízrendszeréhez csatlakozó földrajzilag alája rendelt területeket.

Végül, hogy Magyarország mennyit vérzett azért, hogy a most művelt nyugat békében fejlődhetett, arról nem is jó beszélni. És mégis belénk rugtak, bennünket akartak kiölni.

Csoknyay József

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Celldömölkön, a gróf Tisza István utca 14 szám alatt lévő

ruhafestő és vegytisztító üzememet

május hó 1-ével a Szentháromság-tér 8 szám alá helyezem át.

Kérem a n. é. közönség további szíves pártfogását, maradtam

hazafias tisztelettel:

Borsos Sándor

kelmefestő és vegytisztító mester

HIREK

Lelkigyakorlatok. A karakói plébánián és filiaiban: Kamond és Nemeskeresztúr községekben virágvasárnap fejeződtek be a lelkigyakorlatok. Külön volt a lelkigyakorlat a leányoknak, a legényeknek és felnőtteknek. A triduumok vezetői Lutter Imre plébános és Papp Lajos káplán voltak.

Vasuti [illegible] ditott Delvideken. A MAV igazgatósága Toth József főtisztet Alsólendvára állomasfőnöknek, Király Endre tisztet Muraszombatra forgalmi szolgálattevőnek, Csizmadia Lajos állomáselőljárót Alsólendvára, Szántó Imre órabéres váltókezelőt Celldömölkről Muraszerdahelyre rendelte ki szolgálattételre.

[illegible] posta vezérigazgatósága Ipsics Erzsébet celldömölki postakiadónőt Jákra postámesterré nevezte ki.

Nyugdíjas vasutasok figyelmébe. A celldömömölki állomásfőnökség ezúton hívja fel a nyugdíjas vasutasokat, akik 60-ik életévüket betöltötték és új katonakönyvet kaptak, azokat az állomás kezelőirodájában haladéktalanul mutassák be.

Honszgyűlés Celldömölkön. A Honsz celldömölki csoportja, f. hó 27-én vasárnap délután 4 órakor a városháza tanácstermében közgyűlést tart, amelyre a tagokat ezúton hívja meg az elnökség.

Kemenesaljai ügyek a vármegyén. [illegible] gyűlése a hétfőn délelőtt tartott ülésen hozzájárult ahhoz, hogy: Jánosháza modosítja a községi szabályrendeletet, Kemenesmagasi és Szergény leszállítja a vadászbért, Celldömölk felemeli a tanonciskolai dijakat, Vönöck, Mersevát és Kissomlyó községi kezelésbe veszi az Aggok Háza alapítványt, Celldömölk a méntelep részére utólagosan vásárolt földterületet telekkönyvezteti s végül, hogy Celldömölk a rühes lovak gyógyítására gázkamrát állít fel a pórd[illegible].

LÉGOLTALMI rendelkezések szigorú végrehajtása

A közelmultban kiadott 81.800, 83.800 és 83.801 és honvédelmi miniszteri rendeletek intézkedései szerint az év közepéig az ország egész területén végre kell hajtani a kijelölt területeken fekvő lakóházak, házcsoportok légoltalmának megszervezését. Az előírt légoltalmi munkálatok kapcsán nemcsak a lakóházak szükségóvóhelyeit kell elkészíteni, de a kötelezett ingatlantulajdonosoknak igen sokféle anyagokat és eszközöket (óvóhelyfelszerelési tárgyakat, egészségügyi anyagokat, kézifecskendőket és oltószereket, elsötétítési anyagokat stb.) kell beszerezniök. Ugyanilyen beszerzési kötelezettség hárul még ez év folyamán az úgynevezett »II. légoltalmi csoportba sorolt épületek és vagyontárgyak« tulajdonosaira, illetve légoltalmi vezetőire is.

Az illetékes hatóságokhoz érkezett sorozatos feljelentésekből megállapítható, hogy a légoltalmi rend-lkezéseket lelkiismeretlen egyének visszaélésekre használják fel és honvédelmi miniszter rendeleteire való hivatkozással értéktelen anyagokat tömegesen bocsátanak meg nem engedett áron forgalomba. A honvédelmi miniszter ezúton is felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy az előírt anyagok előállítása és kereskedelmi forgalma ellenőrzés alatt áll. Csak olyan cégeknek szabad légoltalmi cikkel kereskedni, amelyeknek arra külön engedélyük van és csak a honvédelmi miniszter által engedélyezett eszközöket és anyagokat szabad forgalomba hozni. Az engedélyezés számát vagy a légoltalmi anyag megnevezését, vagy magán az eszközökön (pl. oltószereken) fel kell tüntetni. A honvédelmi miniszter irányítása alatt álló Légoltalmi Közlemények cimű folyóiratban az érdekeltek mind az engedélyezett cégek, mind a légoltalmi célra megfelelőnek talált eszközök és anyagok felsorolását állandóan megtalálják. Magát károsítja meg az, aki nem tanúsít kellő óvatosságot a beszerzésnél, mert értéktelen anyagokat és eszközöket az ellenőrző hatóságok elfogadni nem fognak.

Ezúttal hívja fel a honvédelmi miniszter a beszerzésre kötelezett ingatlantulajdonosok figyelmét arra is, hogy a légoltalmi célra szükséges eszközök és anyagok országos szükségletét biztosítani tudta ugyan, de ha mindenki a határidő lejárta előtti utolsó hétre hagyja a beszerzést, a kereskedelmet és ipart a megrendelések olyan tömege fogja elárasztani, hogy azok eleget tenni természetszerűleg nem tudnak. Azok tehát, akik a késő időpontra halasztott beszerzés miatt nem tudják lakóházukat az előírt módon felszerelni, a büntető felelősség alól nem mentesülnek.

---

altisztje sikerrel tette le a szertárnoki vizsgát.

Rendszeresítések a vasutnál. A MÁV igazgatósága Ruzsa Lajos, Bognár Lajos II., Ihász István, Marton István, Megyeri Ferenc és Sebestyén Kálmán órabéres vonatfékezőket napibéres vonatfékezőkké reneszeresítette.

Vasuti kinevezés. A MAV igazgatósága Soós István celldömölki osztalymérnökségi irodai órabéreset irodai segédtisztté nevezte ki.

Kemenesalja az árvizkárosultakért

A kormányzó Úr felhívására indított gyűjtési akció az árvizkárosultak javára a hét elején befejezést nyert a celldömölki járás községeiben is. A főszolgabírói hivatalhoz beérkezett jelentések szerint az egyes körjegyzőségek területén lefolytatott gyűjtés a következő eredménnyel zárult: Celldömölk 1060.99, Jánosháza 556.14, Asson 500.50, Boba 112.07, Kemenesmagasi 305.76, Egyházashetye 184.30, Kissomlyó 235.41, Magyargencs 249.65, Nagysimonyi 153.70, Nemeskeresztúr 96.40, Ostffyasszonyfa 218.50, Sömjén mihályfa 232.20, és Vönöck 224.38, vagyis az egész járásban összesen 4130.40 pengő. Az eredményből látjuk, a gyűjtés révén befolyt összegből alig lehet két becsületes falusi házat felállítani. Ezért kell most utólagosan is igazat adnunk Endre László pestmegyei főispánnak, aki a gyűjtés megindítása előtt azt javasolta, hogy kétszazalékos külön pótadót kellene kivetni az ország összlakosságára az árvizkárosultak megsegítési céljaira, mert akkor ki-ki a vagyonához mérten venne ki a részét a legnemesebb és legmagyarabb akcióból. A derék pestmegyei alispán valószínű tudatában van már annak, hogy mindnyájunk az áldozatkészség perselye — különösen a gazdagoknál és jómódúaknál — rég benőtt.

Jánosházától lefelé csak igazolvánnyal lehet utazni

A Zala vármegye déli része és a muraszombati járás visszacsatolásával kapcsolatban Szombathely—Sárvár—Celldömölk—Sümeg—Badacsonytomaj helységek vonalán záróvonal létesült, melynek ki- és belépő állomásai a következők: Szombathely, Sárvár, Jánosháza, Sümeg, Balatongyörök és Balatonkeresztúr, Ezen állomásokon állandó vonat- és útellenőrző szolgálat lesz bizonytalan ideig. A záróvonal lezárása a csendőrség által történt s a belépő és kilépő állomások között a forgalmat szintén a csendőrség ellenőrzi.

A záróvonal átlépése csak a fent megjelölt állomásokon van megengedve. Polgári személyek tehát elvileg csak a fentebb megjelölt átlépő helyeken közlekedhetnek, kivéve a szomszédos forgalomban átlépő birtokosokat, munkásokat, iparosokat, orvosokat s egyéb tisztviselőket, akik hivatásuk [illegible] kötelesek kötelesek átlépni a záróvonalat. Mindenki köteles a legközelebbi csendőrőrsnek vagy községi elöljáróságnak jelenteni, ha valaki a záróvonalat rejtve kísérli

nagyon szigorú büntetésben részesül.

A záróvonal átlépéséhez nem hatósági engedély, hanem elfogadható személyazonossági igazolvány szükséges.

Vasuti áthelyezések. A MAV igazgatósága Dunkel Károly MÁV állomáselöljárót Nagyváradról Cell. dömölkre, a szombathelyi üzletvezetőség pedig Takács Gyula állomásfelvigyázót Franciavágásról Budaszentlászlóra helyezte át.

Szükségletet meghaladó élelmiszer felajánlása

Felhívja az elöljáróság mindazokat, akiknek birtokában buza, rozs, zab, árpa, tengeri, bab, borsó, lencse, napraforgó, tökmag, széna, szalma, lóhere, lucerna, vagy egyéb szálastakarmány, továbbá liszt, zsír, szalonna és hizott sertés van, 48 órán belül ajánlják fel a saját szükségletüket meghaladó menynyiséget a m. kir. honvédség részére, s ezt a körülményt jelentsék be a községháza 3-as számú szobájában.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a gabonanemüeket fajsulyra való tekintet nélkül a következő árakon fizeti ki a bizottság;

Buza 25.70, rozs 21.70, zab 23.70, árpa 25, morzsolt tengeri 23, széna 10, lóher, lucerna 12, tavaszi szalma 6, őszi szalma 4 pengő métermázsánként.

A többi termények vásárlása ugyancsak megállapított árakon történik.

A készleteket, valamint azt, hogy fölös terményeit mindenki felajánlotte-e a katonai bizottsággal együtt a járási foszolgabíró ur fogja ellenőrizni.

A törvényes rendelkezések szerint az eltitkolt készleteket elkobozzák, annak árát nem térítik meg, sőt ezen cselekmény sulyos büntetést von maga után. Ezért az elöljáróság saját érdekében figyelmeztet mindenkit, hogy felajánlási kötelezettségének habozás nélkül tegyen eleget.

Eladó uriház.

Gróf Tisza István utcában 850 négyzetölön fekvő komfortos kétlakásos — 4 szobás hallos lakássá visszaalakítható — úriház elköltözés miatt jutányosan **eladó.**

Készült DINKGREVE NÁNDOR könyvnyomdájában, Celldömölkön

SPORT

Szombathelyi csoportban kisorsolt multheti bajnoki mérkőzések mind Celldömölkön, mind Kőszegen elmaradtak s igy a CVSE és a JAC ezeket a mérkőzéseket később fogja lejátszani.

Mai műsor:

Jánosháza—Move ZSE Jánosházán, Perutz II.—Kőszeg Papán. A CVSE ezúttal szabadnapos.

Balesset Vönöckön. Csütörtökön este Bokányi János vönöcki kisgazda felesége az istállóban foglalatoskodott, miközben az egyik tehén úgy neki nyomta a jászolfának, hogy a jobb alsóhábzárcsontja eltörött. Bokányiné a mentők beszállították a celldömölki kórházba.

Hirdetmény. Értesíti az elöljáróság az érdekelteket, a Budapesten tartandó 1941. évi Nemzetközi Vásárra a felutazók 50 százalékos vasuti kedvezményben részesülnek. A kedvezményes utazásra vásáriigazolványok kaphatók a községháza 5 sz. irodájában, ára 3 pengő.

Bérbeadó családiház

Celldömölkön, igen jó helyen, 600 öles gyümölcsös kertben **bérbeadó** teljes komfortu úri ház. Cím: a kiadóhivatalban.

Felvétel a kőszegi és budatétényi missziósházakba. Az Isteni Ige Társasága missziósszerzetesrend ezen két missziósházába felvételt nyerhetnek a gimnáziumnak mind a nyolc osztályára olyan jeles, jó tanuló és egészséges fiuk, akik az Isteni Ige Társaságában hirdető papok akarnak lenni. — Érettségi bizonyitványnyal jelentkezők azonnal a rend noviciatusába nyerhetnek felvételt. — A felvételre vonatkozólag bővebb világositást nyujt a Szent Imre Missziós Szeminárium házfőnöksége, Kőszeg

Egy keményfa hálószoba butor eladó. Cim a kiadóban.

Gyümölcsfát, díszfát, díszcserjét

úgy tavaszi, mint őszi ültetésre pontosan szállít SEREGÉLY BÉLA

állami felügyelet alatt álló faiskolája

BORSOSGYŐR. U. p. PÁPA.